

prima instanță: I. Țurcan

dosarul nr. 2r-602/16

instanța de apel: M. Ciugureanu, G. Dașchevici, N. Traciuc

DECIZIE

06 iulie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Ion Druță, Galina Stratulat

examinînd recursul declarat de către reprezentantul societății pe acțiuni „Inmacommetal” avocatul Castraveț Valeriu, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a societății pe acțiuni „Inmacommetal” împotriva lui Onei-Cupcenco Vladlena, Onei Serghei, Onei Tamara, intervenient accesoriu Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău cu privire la declararea nulității contractelor de donație, împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 11 mai 2016, prin care a fost respinsă cererea apelantului societatea pe acțiuni „Inmacommetal” cu privire la scutirea de la plata taxei de stat și nu s-a adăptat curs cererii de apel depusă de către societatea pe acțiuni „Inmacommetal” împotriva hotărîrii Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 17 decembrie 2015,

c o n s t a t ă

La 16 martie 2015 societatea pe acțiuni „Inmacommetal” (SA „Inmacommetal”) a depus cerere de chemare în judecată împotriva Vladlenei Onei-Cupcenco, Onei Serghei, Onei Tamara, intervenient accesoriu Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău cu privire la declararea nulității contractelor de donație.

Prin hotărîrea Judecătorei Centru mun. Chișinău din 17 decembrie 2015 cererea de chemare în judecată depusă de SA „Inmacommetal” împotriva Vladlenei Onei-Cupcenco, Onei Serghei, Onei Tamara, intervenient accesoriu Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău cu privire la declararea nulității contractelor de donație, a fost respinsă ca neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărîrea primei instanțe, SA „Inmacommetal” a declarat apel împotriva hotărîrii Judecătorei Centru mun. Chișinău din 17 decembrie 2015, solicitînd admiterea acestuia, casarea integrală a hotărîrii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărîri de admitere integrală a acțiunii. Totodată apelantul a

solicitat și scutirea de la plata taxei de stat, invocând prevederile art. 85 alin. (1) lit. a) CPC.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 11 mai 2016, a fost respinsă cererea de scutire de la plata taxei de stat, nu s-a dat curs cererii de apel, fiindu-i acordat apelantului termen de achitare a taxei de stat în mărime de 36255,18 lei pînă la 01 iunie 2016, ora 15:00.

Totodată, i s-a explicat apelantului, că în caz de neîndeplinire în termenul stabilit a indicațiilor din încheiere, cererea de apel va fi restituită.

La 26 mai 2016 reprezentantul SA „Inmacometal” avocatul, Castraveț Valeriu a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel din 11 mai 2016, solicitînd admiterea acestuia, casarea încheierii recurate și a soluționa prin decizie problema în fond despre scutirea de taxa de stat la depunerea apelului, în temeiul art. 85 alin. (1) lit. a) CPC, în legătură cu examinarea pricinii de reparare a daunei cauzate prin infracțiune.

Recurentul în motivarea recursului a invocat ilegalitatea încheierii recurate, indicînd că este în contradicție cu materialele cauzei.

Sușține recurentul că dauna materială în mărime de 237 446 lei, care urmează a fi încasată, a fost cauzată în rezultatul infracțiunii comise de fostul director – Onei Serghei, condamnat prin decizia irevocabilă a Curții Supreme de Justiție în baza art. 191 alin. (5) Cod penal la 8 ani de închisoare, pagubă ce nu poate fi încasată, deoarece condamnatul Onei Serghei se eschivează de la executarea pedepsei penale stabilite, iar anterior acționînd premeditat și cu rea-credință, cu scopul de a face imposibilă aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii și de a se eschiva de la executarea sentinței privind latura civilă, și-a donat toate bunurile sale rudelor apropiate în baza contractelor de donație contestate.

Astfel, ca rezultat al acțiunilor lui Onei Serghei, recurentul SA „Inmacometal” este într-o stare financiară precară, fiind în incapacitate să-și salarizeze angajații și să-și onoreze datoriile debitoriale.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Din materialele dosarului s-a constatat că încheierea Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 11 mai 2016, iar reprezentantul SA „Inmacometal” avocatul, Castraveț Valeriu a declarat recurs la 26 mai 2016, în termen.

În conformitate cu art. 426 al. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de apel din 11 mai 2016 din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

După cum s-a stabilit, SA „Inmacometal” a declarat apel împotriva hotărîrii Judecătorei Centru mun. Chişinău din 17 decembrie 2015, însă fără a prezenta dovada de plată a taxei de stat, solicitînd scutirea de la plata taxei de stat.

Prin încheierea Curţii de Apel Chişinău din 11 mai 2016, a fost respinsă cererea de scutire de la plata taxei de stat, nu s-a dat curs cererii de apel, fiindu-i acordat apelantului termen de achitare a taxei de stat în mărime de 36 255,18 lei pînă la 01 iunie 2016, ora 15:00.

Totodată, i s-a explicat apelantului, că în caz de neîndeplinire în termenul stabilit a indicaţiilor din încheiere, cererea de apel va fi restituită.

În conformitate cu art. 364 alin. (1) Codul de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanţa judecătorească a cărei hotărîre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul cînd apelul se impune cu taxă, în condiţiile legii.

În conformitate cu art. 365 alin (4) CPC la cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

În conformitate cu art. 368 al. (1) CPC, dacă cererea de apel nu întruneşte condiţiile prevăzute la art. 364 şi 365 şi dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanţa de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordînd apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Dacă apelantul îndeplineşte în termen indicaţiile din încheierea judecătorească, apelul se consideră depus la data prezentării iniţiale.

Respectiv, Colegiul învederează obligativitatea impusă de prezenta normă persoanelor fizice sau juridice de a prezenta la depunerea cererii de apel plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condiţiile legii.

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii Supreme de Justiţie a constatat că încheierea Curţii de Apel Chişinău din 11 mai 2016 este legală, iar recursul neîntemeiat şi care urmează a fi respins din următoarele motive.

Conform art. 83 CPC, taxa de stat reprezintă o sumă care se percepe, în temeiul legii, de către instanţa judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a pricinii civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar.

În conformitate cu art. 85 alin. (1) lit. a) CPC, de taxă de stat pentru judecarea pricinilor civile se scutesc reclamantii în acţiunile de reparaţie a daunei materiale cauzate prin infracţiune.

În conformitate cu art. 85 alin. (4) CPC, în funcţie de situaţia materială, persoana fizică sau juridică poate fi scutită de judecător (de instanţa judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părţi a ei.

Articolul 4 din Legea taxei de stat nr. 1216-XII din 03 decembrie 1992 prevede că în cazurile prevăzute de lege, la cerere, judecătorul sau instanţa judecătorească, în funcţie de situaţia materială şi de probele prezentate în acest sens, este în drept să elibereze, complet sau parţial, de plata taxei de stat persoanele fizice şi juridice, precum şi să eşaloneze sau să amâne achitarea taxei de stat.

Astfel, Colegiul reţine că nu sunt întemeiate argumentele recurentului vis-a-vis de ilegalitatea încheierii judecătoreşti de respingere a cererii privind scutirea de la plata taxei de stat. Or, 85 alin. (1) lit. a) CPC prevede că, de taxă de stat pentru judecarea pricinilor civile se scutesc reclamantii în acţiunile de reparaţie a daunei

materiale cauzate prin infrațiune, care nu este aplicabil prezentei cauze civile, dat fiind faptul că 16 martie 2015 SA „Inmacometal” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Vladlenei Onei-Cupcenco, Onei Serghei, Onei Tamara, intervenient accesoriu Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău cu privire la declararea nulității contractelor de donație, și nu privind repararea daunei materiale cauzate prin infrațiune, iar în conformitate cu prevederile art. 83, art. 84 și art. 87 CPC și Legea taxei de stat nr. 1216-XII din 03 decembrie 1992, examinarea acțiunilor ce țin de contractele de donație se impun cu taxă de stat în mărimea stabilită pentru acțiunile patrimoniale, în dependență de valoarea acțiunii.

Art. 85 alin. (4) CPC prevede că, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică poate fi scutită de judecător (de instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Instanța la emiterea încheierii din 11 mai 2016 corect a indicat că lipsesc careva temeiuri de scutire a apelantului de la plata taxei de stat, în cazul în care acesta nu a prezentat probe pertinente și admisibile în vederea justificării stării materiale dificile, ce ar confirma lipsa mijloacelor financiare suficiente pentru achitarea taxei de stat.

Or, instanța este în imposibilitate să stabilească că recurentul nu dispune de suficiente mijloace financiare, în situația în care acesta contrar prevederilor art. 118 alin. (1) CPC nu a prezentat probe concludente ce ar demonstra lipsa surselor financiare care ar face imposibilă achitarea taxei de stat.

Astfel instanța reține că persoana juridică, solicitând scutirea de la plata taxei de stat urmează să probeze lipsa mijloacelor financiare, prezentând probe pertinente cum ar fi : informația de la Inspectoratul fiscal privind existența și situația conturilor bancare, dările de seamă fiscale pentru ultimii ani, informația de la Oficiul Cadastral privind imobilele deținute, etc.

Deci, recurentul nu a prezentat probe incontestabile ce ar demonstra situația financiară precară a întreprinderii, care ar servi drept temei pentru scutirea de la plata taxei de stat.

În asemenea împrejurări, instanța de recurs, prin prisma prevederilor art. 368 alin. (1) CPC, reține că instanța de apel întemeiat a dispus, prin încheierea din 11 mai 2015 de a nu da curs cererii de apel depusă de apelantul SA „Inmacometal”, acordându-i ultimului termen pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar să menționeze faptul că în situația din speță, acțiunea instanței de apel prin aceea că nu a dat curs cererii de apel, nu încalcă dreptul recurentului privind liberul acces la justiție, prevăzut atât de legislația internă cât și de cea internațională ori, CEDO, prin practica sa constantă de nenumărate ori a precizat faptul că dreptul de acces la un tribunal nu este un drept absolut (cauza *Golder v. the United Kingdom* §-36 din 21 februarie 1975.), ci unul care poate implica anumite limitări din partea statelor contractante, în funcție de nevoile și resursele comunității și ale indivizilor (*Ashingdane vs United Kingdom* 28 mai 1985).

În contextul celor expuse, Colegiul reține că argumentele invocate de către recurent în cererea de recurs sunt neîntemeiate și, prin urmare, nu pot fi reținute.

Astfel, din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 11 mai 2016.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e

Se respinge recursul declarat de către reprezentantul societății pe acțiuni „Inmacommetal”, avocatul Castraveț Valeriu.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 11 mai 2016 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a societății pe acțiuni „Inmacommetal” împotriva lui Onei-Cupcenco Vladlena, Onei Serghei, Onei Tamara, intervenient accesoriu Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău cu privire la declararea nulității contractelor de donație.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte, judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Ion Druță

Galina Stratulat